

POSTANOWIENIE

Dnia 18 lipca 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Przesławski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Ryszard Witkowski

SSN Konrad Wytrykowski

Protokolant Marta Brzezińska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego r.pr. Tomasza Mazurczaka w sprawie radcy prawnego D. P. po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej na rozprawie w dniu 18 lipca 2019 r., kasacji wniesionej przez obwinionego od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W. z dnia 21 września 2018 roku, sygn. akt WO-(...) utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W.. z dnia 9 stycznia 2018 roku, sygn. akt D (...) na podstawie art. 537 § 1 kpk w zw. z art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych

postanowił:

1. oddalić kasację,
2. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego w kwocie 20 (dwudziestu) złotych obciążyć obwinionego radcę prawnego D. P..

UZASADNIENIE

Radca prawny D. P., nr wpisu WA-(...), został obwiniony o to, że:

1. naruszył godność zawodu radcy prawnego w życiu prywatnym w ten sposób, że mając zawartą z R. spółka z o.o. umowę na zakup mebli - w dniu 11 marca 2017 r. w W.. w celu wydania mu mebli posłużył się dokumentem

zatytułowanym „Potwierdzenie przekazania do realizacji” jako dowodem mającym poświadczyć zapłatę na rzecz R. spółka z o.o. całości pozostałej do zapłaty kwoty zakupu w wysokości 7 026,00 zł, w sytuacji gdy ww. kwota nie została w rzeczywistości przelana na rachunek bankowy R. spółka z o.o., tj. popełnił czyn z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w związku (dalej: „u.r.pr.”) z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, stanowiącego załącznik do uchwały nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego (dalej: „KERP”).

2. naruszył godność zawodu radcy prawnego w życiu prywatnym w ten sposób, że mając zawartą z R. spółka z o.o. umowę na zakup mebli o łącznej wartości 10 026,00 zł., po wydaniu mu przez R. spółka z o.o. mebli nie uiścił, zgodnie z postanowieniami umowy, pozostałej ceny zakupu w wysokości 7 026,00 zł, w dniu wydania mebli, tj. 11 marca 2017 r. lecz w dniu 13 marca 2017 r. zapłacił kwotę 1.026,00 zł., oświadczając jednocześnie, wbrew postanowieniom umowy, że pozostałą cenę zakupu uiści w trzech miesięcznych ratach po 2 000,00 zł, po czym pozostałą należność uiścił w trzech miesięcznych ratach po 2 000,00 zł, tj. popełnił czyn z art. 64 ust. 1 u.r.pr. w związku z art. 11 KERP.

Orzeczeniem z dnia 9 stycznia 2018 roku Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w W., sygn. akt D (...), uznał radcę prawnego D. P., WA-(...), winnym zarzucanego w punkcie 1 wniosku o ukaranie czynu, który to czyn stanowi przewinienie dyscyplinarne jako czyn sprzeczny z zasadami wyrażonymi w art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za czyn ten na podstawie art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o radcach prawnych wymierzył obwinionemu karę pieniężną w wysokości 4000 zł (cztery tysiące złotych). W punkcie drugim orzeczenia, uznano obwinionego za winnego zarzucanego mu w punkcie 2 wniosku o ukaranie czynu, który to stanowi przewinienie dyscyplinarne jako czyn sprzeczny z zasadami wyrażonymi w art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego i za czyn ten na podstawie art. 64 ust. 1 i art. 65 ust. 1 pkt 3 ustawy o radach prawnych wymierzono obwinionemu karę pieniężną w wysokości 3000 zł

(trzy tysiące złotych). Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w W.. orzekł jako karę łączną karę pieniężną w wysokości 7000 zł (siedem tysięcy złotych) oraz zasądził od obwinionego na rzecz Okręgowej Izby Radców Prawnych w W.. 2000 zł (dwa tysiące złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania dyscyplinarnego.

Od powyższego orzeczenia, doręzonego z uzasadnieniem w dniu 27 kwietnia 2018 r., odwołanie wniósł obwiniony zaskarżając je w całości i zarzucił:

- „1. oparcie orzeczenia na błędnych ustaleniach faktycznych poprzez błędne ustalenia, że stroną umowy sprzedaży mebli z dnia 29 grudnia 2016 r. był obwiniony, podczas gdy była nią spółka D. sp. z o.o.;
2. oparcie orzeczenia na błędnych ustaleniach faktycznych poprzez bezpodstawne przyjęcie, że treść umowy sprzedaży mebli została wyrażona na formularzu sporządzonym jednostronnie przez pokrzywdzoną, podczas gdy do zawarcia umowy pomiędzy stronami doszło na podstawie oferty pokrzywdzonej w dniu 28 grudnia 2016 r., godz. 16:07, zaakceptowanej przez D. sp. z o.o. reprezentowanej przez obwinionego oświadczeniem zawartym w wiadomości mailowej z dnia 29 grudnia 2016 r., godz. 17:17 zawierającej KRS Spółki;
3. oparcie orzeczenia na błędnych ustaleniach faktycznych poprzez bezpodstawne przyjęcie, że termin realizacji umowy sprzedaży mebli został ustalony na dziesiąty tydzień 2017 r., podczas gdy termin ten zgodnie z ofertą pokrzywdzonej z dnia 29 grudnia 2016 r. został ustalony na ostatni tydzień lutego 2017 r. (ósmo tydzień 2017 r.), co znalazło swoje odzwierciedlenie również w późniejszych zapewnieniach pokrzywdzonego;
4. oparcie orzeczenia na błędnych ustaleniach faktycznych poprzez nieuwzględnienie okoliczności, że z rachunku bankowego Spółki w dniu 13 marca 2017 r. został wykonany przelew wynagrodzenia dla pracownika Spółki, co skutkowało niemożnością zrealizowania płatności na rzecz pokrzywdzonej ze względu na niewystarczającą ilość środków znajdujących się na rachunku Spółki, co wyłącza winę obwinionego;

5. oparcie orzeczenia na błędnych ustaleniach faktycznych poprzez bezpodstawne przyjęcie, że faktura nr (...) postawiła wierzytelność w stan wymagalności, podczas gdy została ona wystawiona na rzecz obwinionego, który nie był stroną stosunku prawnego z pokrzywdzoną, zatem nie dokumentowała istniejącej transakcji handlowej i jako taka powinna zostać anulowana;
6. obrazę prawa procesowego w postaci art. 7 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia i skutkującą dokonaniem błędnych ustaleń faktycznych, polegającą na dowolnym oraz sprzecznym z zasadami prawidłowego rozumowania przyjęciu, że obwiniony przedstawiając pokrzywdzonej dokument <<Potwierdzenie przekazania do realizacji>> wprowadził pokrzywdzoną w błąd co do dokonania zapłaty kwoty 7.026,00 zł;
7. obrazę prawa procesowego w postaci art. 170 § 1 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na niedopuszczeniu (oddaleniu) wniosków dowodowych zgłoszonych przez obwinionego na rozprawie w dniu 9 stycznia 2018 r.;
8. obrazę prawa procesowego w postaci art. 170 § 3 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na oddaleniu wniosków dowodowych zgłoszonych przez obwinionego na rozprawie w dniu 9 stycznia 2018 r. bez zachowania przepisanej prawem formy postanowienia;
9. obrazę prawa procesowego w postaci art. 171 § 2 k.p.k. w zw. z art. 171 § 6 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na nieuzasadnionym uchylaniu stawianych przez obwinionego pytań do świadków, na skutek czego uniemożliwiono Obwinionemu realizację prawa do zadawania pytań oraz towarzyszącej postępowaniu zasady prawdy materialnej;
10. obrazę prawa procesowego w postaci art. 410 k.p.k., mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na przyjęciu za podstawę wyroku okoliczności nieujawnionych w toku rozprawy, lecz już po jej zamknięciu, co jednoznacznie odzwierciedlono w treści uzasadnienia wyroku;

- 11.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 65 ust. 2ba u.r.pr. w zw. z art. 53 § 2 k.k. polegającą na nieuwzględnieniu w podstawie orzeczenia oraz orzeczonym wymiarze kary warunków osobistych obwinionego, w szczególności zaś jego sytuacji majątkowej oraz stopnia dotkliwości zastosowanej kary finansowej, jak również zachowania się pokrzywdzonej;
- 12.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP w zw. 115 § 2 k.k., polegające na pominięciu przy ocenie stopnia społecznej szkodliwości czynu rozmiaru wyrządzonej Pokrzywdzonej szkody, charakteru naruszonego dobra, jak również sposobu i okoliczności popełnienia czynu;
- 13.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP w zw. art. 66 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie skutkujące błędnym przyjęciem, że w treści oferty złożonej przez pokrzywdzoną znajdowało się postanowienie, zgodnie z którym zapłata całości ceny za przedmiot umowy ma nastąpić przed jego wydaniem, podczas gdy w mailu pokrzywdzonej z ofertą z dnia 28 grudnia 2016 r., godz. 16:07, znalazło się wyłącznie zastrzeżenie o obowiązku uiszczenia zaliczki w wysokości 30% wartości zamówienia, a nie zobowiązanie do zapłaty całej ceny;
- 14.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP w zw. art. 70 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie skutkujące błędnym przyjęciem, że w treści stosunku prawnego wynikającego z umowy sprzedaży mebli znalazło się postanowienie obligujące Spółkę do zapłaty całej kwoty ceny przed wydaniem rzeczy, podczas gdy postanowienie takie wynikało wyłącznie z formularza wygenerowanego przez pokrzywdzoną już po zawarciu umowy, a zatem nie może być traktowane jako element treści umowy sprzedaży z dnia 29 grudnia 2016 r.;
- 15.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP w zw. art. 476 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że obwiniony dopuścił się zwłoki w spełnieniu świadczenia, podczas gdy nie był on stroną żadnego stosunku prawnego z pokrzywdzoną;

- 16.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP w zw. z art. 476 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że faktura nr (...) stawiała wierzytelność pokrzywdzonej względem Spółki w stan wymagalności, podczas gdy faktura nie została wystawiona na rzecz Spółki i zawierała rażące wady formalne;
- 17.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP w zw. z art. 151 § 4 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji błędne przyjęcie, że wspólnicy odpowiadają za zobowiązania spółki;
- 18.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP w zw. art. 299 § 1 k.s.h. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji błędne przyjęcie, że radca prawny sprawujący funkcję członka zarządu spółki kapitałowej jest osobiście odpowiedzialny za zobowiązania spółki, w sytuacji gdy przeciwko spółce nie była przez pokrzywdzoną prowadzona bezskutecznie egzekucja, a naruszony przepis jasno wskazuje, że członkowie zarządu spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają solidarnie za zobowiązania spółki wyłącznie w sytuacji, gdy egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna;
- 19.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP, przy błędnych ustaleniach faktycznych, poprzez dokonanie nieprawidłowej jego wykładni polegającej na uznaniu, że naruszenie godności zawodu radcy prawnego może polegać na opóźnieniu się w wykonaniu zobowiązania wynikającego ze stosunku obligacyjnego i przyjęciu, że samo opóźnienie w zapłacie stanowi ich naruszenie bez względu na przyczyny tego opóźnienia, motywację radcy prawnego, oraz całokształt okoliczności sprawy;
- 20.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP poprzez dokonanie błędnej jego wykładni polegającej na uznaniu, że naruszenie godności zawodu radcy prawnego może objawiać się

w niewykonaniu zobowiązania osoby trzeciej, w ramach której radca prawny sprawuje funkcję organu uprawnionego do jej reprezentacji;

- 21.obrazę przepisów prawa materialnego tj. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP, przy błędnych ustaleniach faktycznych, poprzez uznanie winy obwinionego w sytuacji, w której działając jako członek zarządu nie był w stanie spłacić w imieniu reprezentowanej Spółki całej wierzytelności pokrzywdzonej z uwagi na obiektywny i niezawiniony brak środków na rachunku Spółki, nie będąc osobiście lub solidarnie zobowiązanym do zapłaty;
- 22.obrazę przepisów prawa materialnego, tj. art. 64 ust. 1 u.r.pr. w zw. z art. 11 KERP w związku z art. 2, 42 ust. 1 oraz 47 Konstytucji RP poprzez przyjęcie, że można dokonywać wykładni rozszerzającej prowadzącej do naruszenia przez organy dyscyplinarne samorządu radcowskiego życie prywatne radcy prawnego w każdej sytuacji powzięcia wątpliwości czy dane zachowanie nie pozostaje w sprzeczności z tak niedookreślonymi pojęciami jak <<zwykła ludzka przyzwoitość>> lub <<osłabia lub przynosi ujmę godności zawodu>>;
- 23.orzeczenie wobec Obwinionego rażąco niewspółmiernie wysokiej kary przez nierozważenie przy zastosowaniu ogólnych dyrektyw wymiaru kary w jakimkolwiek zakresie stopnia winy obwinionego, stopnia społecznej szkodliwości czynu, rodzaju i rozmiaru ujemnych następstw czynu i wcześniejszej niekaralności obwinionego oraz zachowania się pokrzywdzonej, w kontekście jej przyczynienia się do opóźnienia w realizacji umowy;
- 24.orzeczenie wobec Obwinionego rażąco niewspółmiernie wysokiej kary przez niezastosowanie art. 60 § 2 pkt 1 k.k., podczas gdy obwiniony w imieniu Spółki dobrowolnie spłacił należność względem Pokrzywdzonej;
- 25.orzeczenie wobec obwinionego rażąco niewspółmiernie wysokiej kary przez niezastosowanie art. 60 § 2 pkt 2 k.k., podczas gdy obwiniony działając w imieniu Spółki w chwili powzięcia informacji, że na rachunku Spółki nie ma wystarczających środków na spłatę całego zobowiązania pokrzywdzonej,

zapłacił pokrzywdzonej dostępną na rachunku kwotę i wyraził wolę dalszego spełnienia świadczenia, tym samym czynił starania, by zmniejszyć dolegliwości związane dla pokrzywdzonej z opóźnieniem w zapłacie”.

Obwiniony w odwołaniu wniósł o zmianę zaskarżanego orzeczenia poprzez uniewinnienie obwinionego od zarzucanych mu czynów, ewentualnie o złagodzenie orzeczonej kary poprzez zastosowanie względem obwinionego upomnienia oraz o nieobciążanie obwinionego kosztami postępowania. Ponadto obwiniony wniósł o dopuszczenie i przeprowadzenie dowodów z dokumentów załączonych do odwołania w postaci:

1. korespondencji mailowej pomiędzy obwinionym a pokrzywdzoną prowadzonej w dniach 28 grudnia 2016 r. - 13 lutego 2017 r.
2. potwierdzenia transakcji nr (...) z dnia 13 marca 2017 r.
3. potwierdzenia transakcji nr (...) z dnia 13 marca 2017 r.
4. faktury nr (...) wystawionej przez pokrzywdzoną w dniu 9 marca 2017 r.
5. potwierdzenia transakcji z dnia 13 marca 2017 r. dokonanej przez Spółkę na rzecz pokrzywdzonej.

Orzeczeniem z dnia 21 września 2018 roku Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W., sygn. akt WO-(...) utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie sądu pierwszej instancji i obciążył obwinionego kosztami postępowania.

Kasację od powyższego rozstrzygnięcia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w W.. wywiódł obwiniony, zaskarżając wyrok w całości, na swoją korzyść.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- „1. rażąco obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, tj. art. 7 k.p.k. w zw. z art. 36 ustawy o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz.U. 1997 Nr 121, poz. 769 t.j. Dz.U.

z 2018 r. poz. 986) in extenso, poprzez dowolną a nie swobodną ocenę dowodów przeprowadzonych przez Sąd II instancji z: 1) wiadomości e-mail Obwinionego z dnia 9 stycznia 2017 r. oraz 2) wiadomości e-mail Obwinionego z dnia 29 grudnia 2016 r. poprzez odmowę wiarygodności tym dowodom z uwagi na brak wyraźnego wskazania w wydruku tych wiadomości adresu e-mail Pokrzywdzonego, co miałyby podważać doręczenie tej wiadomości Pokrzywdzonemu oraz brak wyrażenia w wydruku tej wiadomości załącznika w postaci numeru KRS spółki D., podczas gdy Pokrzywdzony w toku prowadzonego postępowania nie kwestionował faktu otrzymania tych wiadomości, a adres mailowy Pokrzywdzonego pozostawał oznaczony skrótowo jako „meble” również w wiadomościach od Pokrzywdzonego, co czyni ocenę postawioną przez Sąd II instancji całkowicie dowolną, rażąco nielogiczną oraz niewiarygodną, zaś wydruk z systemu poczty nie umożliwia uwidocznienia w tym wydruku treści załącznika, przy czym już sama tylko okoliczność podania numeru KRS danego podmiotu gospodarczego wyklucza taką interpretację materiału dowodowego, że Obwiniony miałby działać w charakterze osoby fizycznej, na co powołał się Sąd II instancji w treści uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia, gdyż jednoosobowa działalność gospodarcza nie podlega wpisowi do Rejestru Przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego, zatem dane przedstawione Pokrzywdzonemu celem wystawienia faktury oraz w dalszym ciągu w celu dokonania korekty danych wyrażonych w formularzu umowy zaprezentowanym jednostronnie przez Pokrzywdzonego nie mogły dotyczyć Obwinionego jako prowadzącego jednoosobową działalność gospodarczą;

2. rażącą obrazę przepisów postępowania, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia Sądu II instancji, tj. art. 193 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. poprzez dowolną a nie swobodną ocenę przez Sąd II instancji dowodów z dokumentów w postaci potwierdzeń przelewów z dnia 13 marca 2017 r. o nr referencyjnym (...) oraz z dnia 13 marca 2017 r. o nr referencyjnym (...) skutkującą stwierdzeniem, że transakcja na rzecz R. Sp. z o.o. jest oznaczona numerem niższym niż transakcja na rzecz M., a tym

samą transakcją na rzecz Pokrzywdzonego miałyby zostać dokonana wcześniej aniżeli przelew względem innego kontrahenta D. Sp. z o.o., podczas gdy zasady nadawania numerów referencyjnych transakcjom bankowym w ogóle nie były przedmiotem dociekań na gruncie prowadzonych przez Sąd II instancji ustaleń, a znajomość tych zasad wymaga wiadomości specjalnych wynikających z zaawansowania systemu informatycznego banku oraz metod jego funkcjonowania, przy czym Sąd II instancji nie podjął z urzędu inicjatywy dowodowej mogącej stanowić podstawę powyższego stwierdzenia zawartego w uzasadnieniu orzeczenia zapadłego w postępowaniu odwoławczym;

3. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 68¹ § 1 k.c. poprzez jego rażąco błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że e-mail Obwinionego z dnia 9 stycznia 2017 r. nie stanowił istotnego zastrzeżenia do przedstawionej przez Pokrzywdzonego oferty, nawet w razie przyjęcia za Sądem II instancji, że ofertą było dopiero przesłanie przez Pokrzywdzonego w mailu z dnia 29 grudnia 2016 r. godz. 17:37 jednostronnie wypełnionego formularza umowy, podczas gdy zmiana podmiotu występującego po jednej ze stron stosunku obligacyjnego stanowi istotne zastrzeżenie do oferty przedstawionej przez Pokrzywdzonego, tym samym rażąco błędna pozostaje dokonana przez Sąd II instancji subsumpcja normy art. 68¹ k.c. w stanie faktycznym ustalonym na podstawie dowodu w postaci wiadomości mailowej Obwinionego z dnia 9 stycznia 2017 r., godz. 16:36;
4. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 66 § 1 k.c. w zw. z art. 535 k.c. poprzez jego rażąco błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że w mailu Pokrzywdzonego z dnia 28 grudnia 2016 r. nie znalazły się wszystkie elementy przedmiotowo istotne dla uznania tego maila za ofertę w rozumieniu art. 66 § 1 k.c., przy jednoczesnym braku wskazania w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, jakich elementów przedmiotowo istotnych nie zawierał mail z dnia 28 grudnia 2016 r., podczas gdy mail Pokrzywdzonego z dnia 28 grudnia 2016 r.

zawierał wszystkie elementy pozwalające na uznanie go za ofertę w rozumieniu art. 66 § 1 k.c., tj. określał przedmiot umowy, cenę przedmiotu umowy, termin realizacji zamówienia oraz zaliczkę wymaganą do uiszczenia przed rozpoczęciem realizacji zamówienia, a nadto przez samego Pokrzywdzonego został nazwany <<ofertą>>;

5. rażąco obrazę przepisów prawa materialnego, mającą istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 64 ust. 1 RadPrU w zw. z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, poprzez dokonanie nieprawidłowej jego wykładni noszącej znamiona kwalifikowanego naruszenia prawa, polegającej na uznaniu, że naruszenie godności zawodu radcy prawnego może polegać na opóźnieniu się w wykonaniu zobowiązania wynikającego ze stosunku obligacyjnego oraz wykonanie tego zobowiązania w ratach w miarę pozyskiwania środków na spłatę. W szczególności nieprawidłowa wykładnia omawianych norm przejawia się w przyjęciu, że samo opóźnienie w zapłacie stanowi ich naruszenie, co stanowiło podstawę kary utrzymanej w mocy przez Sąd II instancji, wyrażonej uprzednio w pkt. 2 sentencji orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego, podczas gdy samo tylko opóźnienie w spełnieniu świadczenia nie narusza godności zawodu radcy prawnego i nie wypełnia znamion przewinienia dyscyplinarnego;
6. utrzymanie przez Sąd II instancji w mocy orzeczenia wobec Obwinionego rażąco niewspółmiernie wysokiej kary przez nierozważenie przy zastosowaniu ogólnych dyrektyw wymiaru kary w jakimkolwiek zakresie stopnia społecznej szkodliwości czynu oraz rozmiaru negatywnych następstw, jakie powstały w majątku Pokrzywdzonego, kierując się wyłącznie subiektywnie pojmowaną ujmą dla zawodu radcy prawnego, co nie jest wszakże jedynym elementem podlegającym ocenie przy doborze sankcji za przewinienie dyscyplinarne. Sąd II instancji w ogóle nie wyjaśnił, dlaczego nie wziął pod uwagę przy wyrokowaniu w zakresie kary orzeczonej względem Obwinionego okoliczności, że jedynym negatywnym następstwem wobec Pokrzywdzonego było powstanie po jego stronie roszczenia odsetkowego na kwotę 101,50 zł, co nawet w połączeniu z eksponowaną

przez Sąd II instancji subiektywnie pojmowaną ujmą dla zawodu radcy prawnego w żadnym razie nie daje podstaw do orzeczenia kary łącznej grzywny w wysokości 7.000,00 zł;

7. utrzymanie przez Sąd II instancji w mocy orzeczenia wobec Obwinionego rażąco niewspółmiernie wysokiej kary przez nierozważenie przy zastosowaniu ogólnych dyrektyw wymiaru kary w jakimkolwiek zakresie wcześniejszej niekaralności Obwinionego. Dostrzeżenia wymaga, że Sąd II instancji w żadnym miejscu uzasadnienia nie zasygnalizował nawet uwzględnienia powyższej okoliczności przy wyrokowaniu w zakresie orzeczonej kary dyscyplinarnej, co dobitnie świadczy, iż wzmiankowana okoliczność łagodząca w ogóle nie została wzięta pod rozwagę, prowadząc do utrzymania w mocy orzeczenia sankcji rażąco niewspółmiernej, przy czym brak karalności Obwinionego zawsze musi być brany pod uwagę przy orzekaniu o karze oraz jej wymiarze;
8. utrzymanie przez Sąd II instancji w mocy orzeczenia wobec Obwinionego rażąco niewspółmiernie wysokiej kary przez nieuwzględnienie przy zastosowaniu ogólnych dyrektyw wymiaru kary w jakimkolwiek zakresie zachowania się Pokrzywdzonego, w kontekście jego przyczynienia się do zaistniałej na gruncie niniejszej sprawy sytuacji oraz opóźnienia w realizacji umowy, w szczególności skrajnego braku rzetelności w kontraktowaniu prowadzącego się do przedstawienia oferty na określonych warunkach, które zostały następnie jednostronnie zmienione przez Pokrzywdzonego w przedstawionym formularzu umowy, zmiany terminu realizacji dostawy przedmiotu umowy w jednostronnym formularzu umownym w stosunku do terminu wyrażonego w przedstawionej ofercie zaakceptowanej uprzednio przez Obwinionego, przy czym dodatkowo okoliczność ta została przyznana przez Pokrzywdzonego w mailu z dnia 9 lutego 2015 r., godz. 15:05, gdzie pracownik Pokrzywdzonego przeprosza Obwinionego za wprowadzenie go w błąd co do terminu dostawy, nadto nierzetelności polegającej na braku uwzględnienia zastrzeżenia Obwinionego do oferty polegającego na żądaniu wprowadzenia danych spółki D. Sp. z o.o. do umowy pomiędzy stronami,

mimo dwukrotnej informacji ze strony Obwinionego w tym zakresie oraz na wystawieniu faktury z zaledwie jednodniowym terminem płatności, na rzecz Obwinionego osobiście, mimo że Obwiniony już wcześniej dwukrotnie informował, iż stroną umowy jest spółka, a w dalszym zakresie udzielenia przez Pokrzywdzoną informacji co do dostawy mebli dwa dni przed planowanym terminem ich doręczenia następującym w dzień wolny od pracy, przy jednoczesnym oczekiwaniu dokonaniu przelewu całej pozostałej kwoty należności do czasu dostawy, co wobec opóźnienia w dostawie mebli w stosunku do pierwotnie zarysowanego terminu było działaniem skrajnie nieprofesjonalnym i to Obwiniony został w tej sytuacji podstawiony przed tzw. faktem dokonanym;

9. utrzymanie przez Sąd II instancji w mocy orzeczenia wobec Obwinionego rażąco niewspółmiernie wysokiej kary przez nieuwzględnienie przy zastosowaniu ogólnych dyrektyw wymiaru kary w wystarczającym zakresie stopnia winy Obwinionego, w szczególności zaś faktu, że Obwiniony ani reprezentowana przez niego spółka nie dysponowała środkami finansowymi z przyczyn obiektywnych, czego Obwiniony nie mógł przewidzieć zawczasu, nie wiedząc dodatkowo, kiedy precyzyjnie ma nastąpić termin dostawy mebli, jak również Obwiniony nie miał w dacie przekazywania płatności na rzecz Obwinionego do realizacji świadomości tego, że nastąpi zbieg przelewów uniemożliwiający wykonanie zleconej dyspozycji, a działanie Obwinionego w żadnym razie nie było celowe, a celowość takiego działania nie została na gruncie postępowania w sprawie dowiedziona, lecz jest Obwinionemu jedynie insynuowana;
10. utrzymanie przez Sąd II instancji w mocy orzeczenia wobec Obwinionego rażąco niewspółmiernie wysokiej kary przez niezastosowanie art. 60 § 2 pkt 1 k.k., podczas gdy Obwiniony działając w imieniu D. Sp. z o.o. dobrowolnie spłacił należność względem Pokrzywdzonej w najbliższym możliwym terminie, a okoliczności sprawy nie budzą wątpliwości w zakresie, w jakim Obwiniony podejmował starania w celu spłacenia zadłużenia i nie podejmował działań zmierzających do nieuregulowania płatności, czego Sąd

II instancji w ogóle nie uwzględnił jako okoliczności łagodzącej, zwłaszcza zaś w odniesieniu do rzekomego przewinienia dyscyplinarnego wyrażonego w pkt 2 wniosku o ukaranie oraz orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego;

11. utrzymanie przez Sąd II instancji w mocy orzeczenia wobec Obwinionego rażąco niewspółmiernie wysokiej kary przez niezastosowanie art. 60 § 2 pkt 2 k.k., podczas gdy Obwiniony działając w imieniu Spółki w chwili powzięcia informacji, że na rachunku Spółki nie ma wystarczających środków na spłatę całego zobowiązania Pokrzywdzonego, zapłacił Pokrzywdzonemu dostępną na rachunku kwotę i wyraził wolę dalszego spełnienia świadczenia, tym samym czynił starania, by dolegliwości związane dla Pokrzywdzonego z opóźnieniem w zapłacie były jak najmniej dotkliwe i żeby Pokrzywdzona spółka miała wiedzę i jasność co do terminów dalszych spłat, co w ogóle nie zostało wzięte pod uwagę przez Sąd II instancji przy rozważaniu zasadności sankcji zastosowanej względem Obwinionego;

12. utrzymanie przez Sąd II instancji w mocy orzeczenia wobec Obwinionego rażąco niewspółmiernie wysokiej kary przy jednoczesnym oparciu uzasadnienia Sądu II instancji w tym zakresie na podstawie, jaką miało być rzekome wykorzystanie przez Obwinionego fachowej wiedzy prawniczej w sposób wyrachowany, podczas gdy Obwiniony w żadnym zakresie nie korzystał przy kontaktach z Pokrzywdzonym z wiedzy profesjonalnej służącej mu do wykonywania zawodu, a już z całą pewnością nie czynił tego w sposób wyrachowany, przy czym uzasadnienie Sądu II instancji nie precyzuje, na czym miałoby polegać rzekome wykorzystanie przez Obwinionego tej wiedzy i z jakiego względu wpływa na orzeczoną względem niego wymiar kary, który pozostaje i w tym zakresie rażąco niewspółmierny”.

Mając powyższe zarzuty na względzie wniósł o:

1. uniewinnienie Obwinionego w sytuacji oczywiście niesłusznego skazania;

ewentualnie

2. uchylenie w całości zaskarżanego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 21 września 2018 r., sygnatura akt WO-(...) oraz orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w W.. z dnia 9 stycznia 2018 r., sygn. akt D (...) i przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu I instancji do ponownego rozpoznania;

ewentualnie

3. uchylenie w całości zaskarżanego orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych z dnia 21 września 2018 r., sygnatura akt WO-(...) i przekazanie sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu II instancji do ponownego rozpoznania;

a nadto

4. o nieobciążanie Obwinionego kosztami postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W przedmiotowej sprawie kasacja nie zasługiwała na uwzględnienie i jako taką należało ją oddalić.

Przed przystąpieniem do merytorycznej oceny Sąd Najwyższy podnosi, że zgodnie z normatywną treścią przepisu art. 62³ ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych, kasacja w postępowaniu dyscyplinarnym dotyczącym radców prawnych może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa, jak również rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej. Do postępowania dyscyplinarnego na mocy art. 74¹ pkt 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w sprawach nieuregulowanych w tym akcie, stosuje się przepisy kodeksu postępowania karnego. Zgodnie z przepisem art. 536 kpk, Sąd Najwyższy rozpoznaje kasację w granicach zaskarżenia i podniesionych zarzutów, a w zakresie szerszym - tylko w wypadkach określonych w art. 435, 439 i 455. Sąd Najwyższy jest związany podniesionymi zarzutami, co w konsekwencji przekłada

się na obowiązek precyzyjnego formułowania zarzutów przez autorów tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 marca 2013 roku, sygn. akt III K 391/12, LEX nr 1302180).

W pierwszej kolejności, odnosząc się do zarzutów określonych w punktach 1-2 wywiedzionego środka odwoławczego, a to zarzutów dotyczących w ocenie skarżącego dowolnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego należy zauważyć, że w ocenie Sądu Najwyższego, znalazły one częściowo uzasadnienie, jednak w takim stopniu, że nie wpłynęły na treść zapadłego w przedmiotowej sprawie rozstrzygnięcia. Ustawodawca bowiem jak wskazano powyżej, określił, że w przypadku kasacji zasadny może być jedynie taki zarzut naruszenia prawa, który przybiera postać rażącego. W ocenie Sądu Najwyższego, o rażącym naruszeniu prawa można mówić jedynie w przypadku gdy dokonane naruszenie jest na tyle istotne, że przełożyło się na rozstrzygnięcie danej sprawy.

Rozpatrując zarzuty odnoszące się do dowolnej oceny zgromadzonego materiału dowodowego, należy zauważyć, że zgodnie z treścią art. 7 kpk organy postępowania kształtują swe przekonanie na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów, ocenianych swobodnie z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Oznacza to, że organ procesowy powinien po pierwsze dokonać oceny wszystkich przeprowadzonych dowodów, zaś z drugiej strony ocena ta powinna spełniać kryteria zgodności z zasadami prawidłowego rozumowania, wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego.

Obwiniony, w wywiedzionym środku zaskarżenia, w pierwszej kolejności odniósł się do prawidłowości dokonanej przez sąd odwoławczy oceny dowodu z korespondencji elektronicznej prowadzonej przez niego z pokrzywdzoną. W tym zakresie należy podzielić pogląd wyrażony przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych i wskazać, że ocena dokonana przez ten sąd, w ocenie Sądu Najwyższego, pozostaje w zgodności z wymaganiami wiedzy, doświadczenia życiowego i zasadami logiki. Nie można bowiem, zdaniem Sądu Najwyższego, *a priori* wykluczyć sytuacji, w której nawet po dołączeniu numeru KRS czy NIP, korespondencja nadal będzie prowadzona przez osobę fizyczną.

W analizowanym stanie faktycznym jest to tym bardziej uzasadnione, co zresztą wynika ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, bowiem prowadzona przez obwinionego korespondencja podpisywana była jako D. P. Radca Prawny lub w sposób skrótowy DAP. Na podkreślenie zasługuje także fakt, że wszelka korespondencja prowadzona była przez obwinionego z adresu jednoznacznie identyfikowanego z prowadzoną przez niego kancelarią, nie zaś z obwinionym jako członkiem zarządu spółki. Z drugiej strony, odnosząc się z kolei do wiarygodności przedstawianych dowodów w postaci korespondencji elektronicznej, za zasadne należy uznać twierdzenia skarżącego, że nie można wnioskować, iż samo posługiwanie się skrótową nazwą adresata wyklucza to, że doręczona została mu przedmiotowa wiadomość, bowiem mając na uwadze pozostały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, nie ma wątpliwości, w ocenie Sądu Najwyższego, co do identyfikacji podmiotów prowadzących wymianę korespondencji, jednak nie stanowi to, na co zasadnie wskazał sąd drugiej instancji potwierdzenia, że wiadomość ta została drugiej stronie skutecznie doręczona.

Za zasadne należy uznać zarzuty dotyczące dokonanej przez sąd drugiej instancji oceny w przedmiocie oceny dowodów z dokumentów w postaci potwierdzeń przelewów z dnia 13 marca 2017 r. o nr referencyjnym (...) oraz z dnia 13 marca 2017 r. o nr referencyjnym (...). W ocenie Sądu Najwyższego, nie można w sposób jednoznaczny, bez odwołania się do wiedzy specjalistycznej stwierdzić, który z przelewów dokonany został w pierwszej kolejności. Prowadzi to w konsekwencji do dowolności dokonanych w tym zakresie przez sąd odwoławczy dowodów. W związku z tym zarzut w tym zakresie okazał się zasadny, lecz nie powoduje on konieczności wzruszenia w tym zakresie orzeczenia sądu drugiej instancji.

Odnosząc się do podniesionego zarzutu w punkcie 3 kasacji, dotyczącego obrazu prawa materialnego należy, a to przepis art. 68¹ § 1 k.c. poprzez zdaniem skarżącego rażąco błędne zastosowanie polegające na przyjęciu, że e-mail Obwinionego z dnia 9 stycznia 2017 r. nie stanowił istotnego zastrzeżenia do przedstawionej przez Pokrzywdzonego oferty, nie znalazł, w ocenie Sądu Najwyższego, uzasadnienia w świetle niniejszej sprawy. Zgodnie z treścią tego

przepisu w stosunkach między przedsiębiorcami odpowiedź na ofertę z zastrzeżeniem zmian lub uzupełnień niezmieniających istotnie treści oferty poczytuje się za jej przyjęcie. W takim wypadku strony wiąże umowa o treści określonej w ofercie, z uwzględnieniem zastrzeżeń zawartych w odpowiedzi na nią. Jak zasadnie wskazał sąd odwoławczy w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, które to argumenty podziela i przyjmuje za swoje Sąd Najwyższy: „zmianę stron umowy po ustaleniu zamówienia pomiędzy pokrzywdzoną a obwinionym uznać należałoby za zmianę istotną, wymagającą dodatkowego, wyraźnego potwierdzenia przez pokrzywdzoną. O braku takich ustaleń pomiędzy stronami zdaje się świadczyć także aneks do umowy z dnia 06 lutego 2017 r. oraz towarzysząca wymiana korespondencji elektronicznej z dnia 06 lutego 2017 r., z których wynika, iż wszelkie istotne warunki umowne strony dokumentowały dodatkowo”.

Nie znajduje także uzasadnienia zarzut określony w punkcie 4 kasacji, oparty o normę art. 66 § 1 kc w zw. z art. 535 kc. Zgodnie z art. 66 § 1 kc oferta złożona w postaci elektronicznej wiąże składającego, jeżeli druga strona niezwłocznie potwierdzi jej otrzymanie. W myśl postanowień art. 535 kc przez umowę sprzedaży sprzedawca zobowiązuje się przenieść na kupującego własność rzeczy i wydać mu rzecz, a kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę. Sąd Najwyższy podziela stanowisko wyrażone w tym zakresie przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w W., bowiem w świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, dopiero konkretyzacja warunków umownych zawarta w wiadomości e-mail pokrzywdzonej z dnia 29 grudnia 2016 roku, godz. 17:37 zawiera wszelkie elementy przedmiotowo istotne niezbędne dla zawarcia umowy, dlatego w ocenie Sądu Najwyższego, to ten moment należy uznać za miarodajny dla zawarcia przedmiotowego stosunku zobowiązaniowego między stronami. W związku z tym zarzut w tym zakresie okazał się niezasadny.

Odnosząc się do podstaw odpowiedzialności dyscyplinarnej, należy zauważyć, że ustawodawca w przepisie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych wprost wskazał, że radcowie prawni i aplikanci radcowscy podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem,

zasadami etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela pogląd wyrażony w orzecznictwie tegoż sądu (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2019 roku, sygn. akt II DSS 16/18), w myśl którego, od każdej osoby wykonującej zawód związany z ochroną prawną, wymaga się ponadstandardowego sposobu postępowania, tak w życiu zawodowym jak i prywatnym. Nie ulega wątpliwości, że zachowanie właściwych standardów postępowania ma fundamentalne znaczenie w odniesieniu do działalności zawodowej radcy prawnego związanej ze świadczeniem pomocy prawnej, jako głównego przedmiotu aktywności danego podmiotu. Wyższe standardy postępowania nałożone na radców prawnych, jako przedstawicieli zawodu zaufania publicznego, wynikają przede wszystkim z konieczności ochrony godności i autorytetu radcy prawnego i korporacji, jako pewnej wartości, z której wyprowadza się wzorcową powinność zachowania. Nie można pominąć także tego, że ocena zachowania radcy prawnego w kontekście przesłanek odpowiedzialności dyscyplinarnej dokonywana jest w toku postępowania dyscyplinarnego. Wśród bowiem fundamentalnych celów postępowania dyscyplinarnego wyróżnia się przede wszystkim stanie na straży właściwego wykonywania zawodu, to znaczy w zgodzie z przepisami prawa i godnością zawodu.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt analizowanej sprawy, w ocenie Sądu Najwyższego, zachowanie obwinionego radcy prawnego D. P. stało w sprzeczności z podstawowymi zasadami, które winny charakteryzować osobę wykonującą zawód prawniczy, w tym wypadku zawód radcy prawnego. Ocenie podlega przede wszystkim zarzucane mu posługiwanie się dokumentem określonym jako „Potwierdzenie przekazania do realizacji” jako poświadczeniem zapłaty wynikającej z zawartej umowy kwoty, w sytuacji gdy taka kwota w rzeczywistości nie została przekazana na rzecz pokrzywdzonej, a także nieuiszczenie w terminie wynikającym z przyjętego na siebie zobowiązania określonej kwoty pieniężnej, i w konsekwencji jednostronną zmianę zawartego porozumienia.

Nie ulega bowiem wątpliwości, że podstawową regułą, w świetle której osoba wykonująca zawód zaufania publicznego winna postępować jest dbałość o wykonywanie wszelkich nałożonych na nią obowiązków, tak wynikających ze świadczonej pomocy prawnej jak i z prywatnych zobowiązań, w sposób zgodny z dobrymi zasadami i uczciwością. Podstawowym zadaniem w tym aspekcie jest wykonywanie zawartych umów, w sposób zgodny z ich treścią. Zachwianiem takiej zasady jest niewątpliwie sytuacja, w której nie dochodzi do terminowego wykonania zobowiązania. W związku z tym, w ocenie Sądu Najwyższego, zarzut naruszenia przez sąd drugiej instancji przepisu art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 roku o radcach prawnych w związku z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, wywiedziony w punkcie 5 kasacji, okazał się nieuzasadniony.

Odnosząc się w tym miejscu do zarzutów podniesionych przez skarżącego w punktach 6-12 kasacji należy zauważyć, że dotyczą one rażącej niewspółmierności wymierzonej obwinionemu kary dyscyplinarnej. W związku z tym zostały one rozpoznane przez Sąd Najwyższy łącznie, przy rozważeniu wszelkich podnoszonych w nich okoliczności, tak faktycznych jak i prawnych.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 11 czerwca 2019 roku, sygn. akt II DSI 31/19: „rażąca niewspółmierność kary zachodzi wówczas, gdy *prima facie* widać znaczącą, wyraźną i oczywistą dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą. W judykaturze Sądu Najwyższego podnosi się, że <<pojęcie rażącej niewspółmierności kary oznacza znaczną, wyraźną i oczywistą, a więc niedającą się zaakceptować dysproporcję między karą wymierzoną a karą sprawiedliwą (zasłużoną). Należy dodać, że przesłanka rażącej niewspółmierności kary jest spełniona tylko wtedy, gdy na podstawie ustalonych okoliczności sprawy, które powinny mieć decydujące znaczenie dla wymiaru kary, można przyjąć, iż zachodzi wyraźna różnica między karą wymierzoną a karą, która powinna zostać wymierzona w wyniku prawidłowego zastosowania dyrektyw wymiaru kary oraz zasad ukształtowanych przez orzecznictwo>> (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2019 roku, II DSI 71/18, LEX nr 2632306). Nie można zatem pominąć tego, że w tym przypadku chodzi o różnicę zasadniczej natury, oczywistą, rzucającą się w oczy i niedającą się zaakceptować nieproporcjonalność kary

orzeczonej w stosunku do kary sprawiedliwej, zasłużonej (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2019 roku, sygn. akt II DSI 31/19, Legalis nr 1892880)” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 czerwca 2019 roku, sygn. akt II DSI 6/19, LEX nr 2688899).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt analizowanej sprawy, w pierwszej kolejności należy zauważyć, że zarzuty kasacyjne w tym zakresie pozostają nieuzasadnione. Przede wszystkim nie można pominąć tego, w ocenie Sądu Najwyższego, że kara dyscyplinarna wymierzana za przewinienie dyscyplinarne powinna spełniać zarówno przesłanki prewencji generalnej jak i prewencji indywidualnej wobec obwinionego, a także dyrektywy wymiaru kary określone w przepisach prawa karnego. Zdaniem Sądu Najwyższego w niniejszej sprawie nie doszło do zaistnienia przesłanki rażącej niewspółmierności orzeczonej wobec obwinionego kary dyscyplinarnej.

W pierwszej kolejności, nie można pominąć tego, że działanie obwinionego radcy prawnego, które miało miejsce w niniejszym stanie faktycznym, nawet przy przyjęciu, że jest członkiem zarządu spółki prawa handlowego w istotny sposób podważa zaufanie do radcy prawnego jako zawodu zaufania publicznego. W ocenie Sądu Najwyższego, nie ulega wątpliwości, że zachowanie takie nacechowane jest wysoką szkodliwością społeczną dokonanego przez niego przewinienia dyscyplinarnego, a w konsekwencji także w istotny sposób wpływa także na szkodliwość korporacyjną. Jak wskazuje się w orzecznictwie Sądu Najwyższego „szkodliwość korporacyjna stanowi, skutki, które wynikają z postępowania danego podmiotu w sposób sprzeczny z przyjętą wzorcową powinnością zachowania dla korporacji, do której należy. Wyznaczając jej rozmiar należy odnieść się między innymi do czynników podmiotowych dotyczących danej osoby, a więc przeżyć psychicznych towarzyszących popełnieniu przewinienia dyscyplinarnego, mających istotne znaczenie dla jego oceny prawnej” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2019 roku, sygn. akt II DSI 31/18, LEX nr 2642152).

Przy wymiarze kary dyscyplinarnej nie ma znaczenia wcześniejsza niekaralność obwinionego, bowiem jest to obowiązek każdego przedstawiciela zawodu prawniczego wynikający z obowiązujących zasad jego wykonywania. Nie

znajdują uzasadnienia w zgromadzonym materiale dowodowym twierdzenia obwinionego, że to on został postawiony przed faktem dokonanym, bowiem już w momencie zawarcia umowy sprzedaży powinien zabezpieczyć środki, nawet jako członek zarządu uprawniony do reprezentacji spółki, celem należytego wykonania zaciągniętego zobowiązania. W związku z tym także w tym zakresie wyjaśnienia są sprzeczne z dobrymi zasadami obowiązującymi w obrocie handlowym. Niezasadny w tym kontekście okazał się zarzut naruszenia art. 60 § 2 pkt 1 kk oraz 60 § 2 pkt 2 kk, bowiem stanowi on jedynie fakultatywną możliwość, do której może odwołać się sąd przy wymierzaniu obwinionemu kary. W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zarówno sąd pierwszej jak i drugiej instancji, ocenił, że nie znajduje uzasadnienia odwołanie się do tej normy, co także podziela Sąd Najwyższy w niniejszym składzie. Nie można pominąć także tego, że nie sposób oddzielić działalności radcy prawnego zawierającego umowę z kontrahentem przy wykorzystywaniu wiedzy prawniczej, od sytuacji, w której radca prawny takiej wiedzy nie wykorzystuje. Sąd Najwyższy podkreśla, że ocena pod względem odpowiedzialności dyscyplinarnej radcy prawnego dokonywana jest przy uwzględnieniu wszelkich okoliczności danego stanu faktycznego. Nie ulega wątpliwości, że „sąd dyscyplinarny, wymierzając karę, jest zatem obowiązany wziąć pod uwagę wszystkie okoliczności podmiotowe i przedmiotowe, które wpływają na jej wymiar, tak obciążające jak i łagodzące, z uwzględnieniem dyrektyw wymiaru kary, określonych w Kodeksie karnym” (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 30 stycznia 2019 roku, sygn. akt II DSS 16/18, LEX nr 2643212).

W ocenie Sądu Najwyższego kara wymierzona obwinionemu jest adekwatna i spełnia kryteria wyznaczone przez ustawodawcę.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy postanowił jak na wstępie.